

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas
Audiovizualinių medijų teorijos	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	seminarai	

Dalyko anotacija

Audiovizualinių medijų teorijos – pasirenkamasis komunikacijos ir informacijos mokslų doktorantūros studijų dalykas, kurio metu doktorantai nagrinėja aktualias šiuolaikines ir istorines audiovizualinių medijų kaitos, raiškos ir konvergencijos problemas, reflektuojamas akademinuose veikaluose. Komunikacijos technologijos analizuojamos *mediologijos, medijamorfozių, intermedialumo* teorijų požiūriu, medijas siejant su įtaka visuomenei, auditorijos poreikių ir poelgių formavimu.

Dalyko tikslas:

- analizuoti audiovizualinių medijų technologinę, politinę, kultūrinę ir ekonominę raidą, medijų konvergencijos procesus, turinio ir auditorijų dinamikas;
- lavinti doktorantų kritinius, analitinius gebėjimus, vertinant ir analizuojant istorines arba šiuolaikines audiovizualinių medijų situacijas ir problemas, pasitelkiant medijų teoriją.

Dalyko siekiniai

Ugdomi gebėjimai analizuoti ir kritiškai vertinti svarbiausius komunikacijos technologijų raidos etapus, medijų tarpusavio santykį, monoraiškumą ir daugiaterpiškumą, audiovizualinių medijų technologinius ir turinio pokyčius; klasifikuoti pagal valdymo ir finansavimo tipus, turinio sklaidos pobūdį; skaitmenines medijas analizuoti tradicinių medijų kontekste, kritiškai vertinti naujausias tinklaveikos medijų raidos tendencijas.

Dalyko tematikos:

1. Požiūrio į audiovizualines medijas metodika. *Mediologijos, medijamorfozių, intermedialumo* teorijos.
2. Audiovizualinių komunikacijos technologijų ištakos ir raida XX a. – XXI a. Audiovizualinių medijų klasifikavimo principai, sistemos ir modeliai.
3. Monoraiška ir daugiaterpiškumas audiovizualinėse medijose. Stilistinė, turinio, žanrų raida audiovizualinėse medijose (kine, TV, vaizdo žaidimuose) XX a. – XXI a.
4. Audiovizualinė žiniasklaida ir visuomenė: įtaka socialiniams ir politiniams procesams. Visuomenės pokyčių raiška audiovizualinių medijų žanruose.
5. Kinas ir TV kaip masinės ir globalios komunikacijos ir kultūros dalis.
6. Audiovizualinių medijų auditorijos samprata ir jos kaita.
7. Medijų aktyvizmas ir piliečių medijos.

8. Etikos, vertybių, ideologijos problematika kine ir TV.
9. Ekranu revoliucija skaitmeninėje eroje. Raiškų konvergencija ir auditorijos elgsenos pokyčiai audiovizualinėse medijose.
10. Audiovizualinių medijų raidos perspektyvos, multimedijiškumo ir daugialypės terpės raiškos tendencijos.
11. Linijinių ir nelinejų medijų konvergencija tinklaveikos eroje.
12. Medijų raiškų fenomenologinė analizė. Mobilumo problema; erdvės ir laiko santykių dinaminė kaita.
13. Naujų medijų įtaka socialiniams santykiams. Internetinio tapatumo samprata ir visuomenė. Virtualioji kultūra. Tinklaveikos medijų funkcijos visuomenėje. Vizualumo kultūros dominavimas tinklaveikos eroje.

Studijų metodai

1. Individualios konsultacijos su dalyką kuruojančiais dėstytojais.
2. Individualus mokslinės literatūros studijavimas ir mokslinio referato rengimas pagal dalyką kuruojančių dėstytojų suformuluotus klausimus.

Vertinimo metodai

1. Mokslinis referatas (30 000–40 000 spaudos ženklų) dalyką kuruojančių dėstytojų suformuluotų klausimų pagrindu.
2. Diskusija žodžiu mokslinio referato pagrindu.

PASTABA: Studijuojamos literatūros sąrašą sudaro dalyką konsultuojantys dėstytojai kiekvienam doktorantui individualiai, atsižvelgdami į doktoranto disertacijos temą. Į tokį sąrašą įtraukiami svarbiausi veikalai, apibrėžiantys disertacijai aktualias pagrindines sąvokas, teorinius ir metodologinius klausimus ir pan.

Pagrindinė literatūra

- BAKER, M. (ed.), BLAAGAARD, B.B. (ed.), JONES, H. (ed.), PÉREZ-GONZÁLEZ, L. (ed.). 2020. *The Routledge Encyclopedia of Citizen Media*. Routledge.
- BAKER, M., BLAAGAARD, B.B. 2016. *Citizen Media and Public Spaces*. Routledge.
- BOLTER, J. D; GRUSIN, R. 1999. *Remediation: Understanding New Media*. Cambridge: Mass. The MIT Press.
- DEBRAY, R. 2000. *Introduction a la mediologie*. Paris: Presse universitaire de France.
- DOWNING, L., SAXTON, L. 2010. *Film and Ethics. Foreclosed Encounters*. Routledge.
- EICHNER, S. 2014. *Agency and Media Reception: Experiencing Video Games, Film, and Television*. Springer VS.
- EVANS, E. 2011. *Transmedia television _ audiences, new media, and daily life*. Routledge.
- FAHMY, S., BOCK, M.A., WANTA, W. 2014. *Visual Communication Theory and Research. A Mass Communication Perspective*. Palgrave Macmillan.
- FIDLER, R. 1997. *Mediamorphosis: Understanding New Media*. California: Pine Forge-Press.
- FORTNER, R. S. (Ed.), FACKLER, P. M. (Ed.). 2014. *The Handbook of Media and Mass Communication Theory*. Wiley-Blackwell.
- GUDAUSKAS, A. 2009. Komunikacinė meditacija, arba kinas kaip filosofinė struktūra. Kino režisieriaus A. Tarkovskio ir filosofo G. Deleuze'o sankirta. *Informacijos mokslai*, 2009, t. 51, p. 9–23.

- GUDAUSKAS, A. 2014. Naujų medijų vartotojas-kūrėjas ir kinematografinis mąstymas. *Knygotyra*, t. 63, p. 77–98.
- JENKINS, H. 2008. *Convergence Culture. Where Old and New Media Collide*. New York, London: New York University Press.
- MANOVICH, L. 2009. *Naujų medijų kalba*. Vilnius: Mene.
- McLUHAN, M. 2003. *Kaip suprasti medijas. Žmogaus tęsiniai*. Vilnius.
- McQUAIL, D. 2010. *McQuail's Media and Mass Communication Theory*. SAGE.
- NICHOLS, B. 2016. *Speaking Truths with Film: Evidence, Ethics, Politics in Documentary*. University of California Press.
- PEČIULIS, Ž. 2018. *Bokštą gaubianti paslaptis. TV medijos radimasis Lietuvoje*. Vilniaus universiteto leidykla.
- PEČIULIS, Ž. 2012. Medijamorfozės: nuo monoraiškos iki daugiaterpiškumo, p. 24–71. In *Medijos, žiniasklaida, žurnalistika tradicinėje ir tinklaveikos visuomenėje*. Kolektyvinė monografija. Vilniaus universiteto leidykla.
- PEČIULIS, Ž. 2007. *Iki ir po televizijos. Žvilgsnis į XX amžiaus audiovizualinės masinės komunikacijos fenomeną*. Mokslo studija. Vilnius: Versus Aureus.
- ROBE, Ch. (ed.), SHARBONNEAU, S. (ed.). 2020. *InsUrgent Media from the Front: A Media Activism Reader*. Indiana University Press.
- STEIN, L. E. 2015. *Millennial Fandom: Television Audiences in the Transmedia Age*. University Of Iowa Press.
- SULLIVAN, J. L. 2019. *Media Audiences: Effects, Users, Institutions, and Power*. Sage Publications.
- TURNER, G. 2006. *Film as Social Practice*. Routledge.

Papildoma literatūra

- ASTON, J., GAUDENZI, S., ROSE, M. 2017. *i-Docs: The Evolving Practices of Interactive Documentary*. Wallflower Press.
- BAILEY, S. 2007. *Media Audiences and Identity: Self-Construction in the Fan Experience*. Palgrave Macmillan.
- BONDEBJERG, Ib., MADSEN, P. 2009. *Media, Democracy and European Culture*. Intellect Ltd.
- BRAUDY, L., COHEN, M. 2004. *Film Theory and Criticism: Introductory Readings*. Oxford University Press.
- ERICSEN, T. H. 2004. *Akimirkos tironija. Greitasis ir lėtasis laikas informacijos amžiuje*. Vilnius: Tyto alba.
- GUDAUSKAS, A. 2019. *Filosofinė kino filmų prigimtis: Andrejaus Tarkovskio kinematografija*. Vilnius : VUL, 48 p. ISBN 9786090701515. Prieiga per internetą: https://www.vu.lt/leidyba/images/eknygos/Gudauskas_Filosofine_kino_filmu_prigimtis.pdf.
- GUDAUSKAS, A. 2017. Ar Andrejus Tarkovskis skaitė Henri Bergsoną? *Logos*, nr. 92, p. 151–165.
- KEANE, S. 2006. *CineTech: Film, Convergence and New Media*. Red Globe Press.
- PEČIULIS, Ž. 2020. TV Media in the Soviet System: The Collision of Modernity and Restriction. *Filosofija. Sociologija*, T. 31, Nr. 1, 34–42.
- PEČIULIS, Ž. 2018. Televizijos medijos sampratos formavimasis: tiesioginio eterio fenomenas. *Filosofija. Sociologija*, T. 29. Nr. 3, p. 195–202.
- PEČIULIS, Ž. 2018. Insights into the television in French sources from 1940 to 1960, *ESSACHESS – Journal for Communication Studies*, Vol. 11, No 1(21), p. 177–195.
- PEČIULIS, Ž. 2016. Digital era: from mass media towards a mass of media. *Filosofija. Sociologija*, T. 27, Nr. 3, p. 238–246.
- PEČIULIS, Ž. 2015. Politikų įtaka kuriant Lietuvos visuomeninio transliuotojo modelį.

Agora, Nr. 3, p. 69–91.
 PEČIULIS, Ž. 2012. Erdvės ir mobilumo problema audiovizualinėse medijose. *Santalka: Filosofija, komunikacija*, t. 20, nr. 2, p. 147–158.
 PEČIULIS, Ž. 2011. Daugiaterpiškumo kolizija medijose: technologinės raidos aspektas. *Informacijos mokslai*, t. 57, p. 74–87.
 PEČIULIS, Ž. 2010. Mission (im)possible. The case of Lithuanian Public Service Broadcasting. *Central European Journal of Communication*, vol. 3, no. 1 (4), p. 81–94.
 PEČIULIS, Ž. 2010. Visuomeninis transliuotojas: nepriklausomumas ir politinės valdžios įtakos problema. *Informacijos mokslai*, t. 54, p. 73–86.
 PEČIULIS, Ž. 2009. Reality style on television: reflection of the public's transformation. *Informacijos mokslai*, t. 48, p. 82–99.
 PEČIULIS, Ž. 2007. Socialiniai realybės šou eksperimentai. *Problemos*, t. 72, p. 50–58.
 ŠUKAITYTĖ, R. 2012. Documentaries On The Web: A New Expanded Consciousness, Cinematic Genre And Cultural Experience, In R. Šukaitytė, H. Christopheris (eds.) *Acta Academiae Artium Vilnensis: The Garden of Digital Delights: Rethinking Crossmedia Practices in Contemporary Art and Culture*. Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, No. 67, p. 129–137.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Žygintas Pečiulis (koordinuojantis dėstytojas)	Prof. dr.	<p>PEČIULIS, Ž. 2020. TV Media in the Soviet System: The Collision of Modernity and Restriction. <i>Filosofija. Sociologija</i>, T. 31, Nr. 1, 34–42.</p> <p>PEČIULIS, Ž. 2018. <i>Bokštą gaubianti paslaptis: TV medijos radimasis Lietuvoje</i>. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 362 p.</p> <p>PEČIULIS, Ž. 2018. Televizijos medijos sampratos formavimasis: tiesioginio eterio fenomenas. <i>Filosofija. Sociologija</i>, T. 29. Nr. 3, p. 195–202.</p> <p>PEČIULIS, Ž. 2018. Insights into the television in French sources from 1940 to 1960, <i>ESSACHESS – Journal for Communication Studies</i>, Vol. 11, No 1(21), p. 177–195.</p> <p>PEČIULIS, Ž. 2016. Digital era: from mass media towards a mass of media. <i>Filosofija. Sociologija</i>, T. 27. Nr. 3, p. 238–246.</p>
Renata Šukaitytė-Coenen	Doc. dr.	<p>MIKONIS-RAILIENĖ, A. (sud.); ŠUKAITYTĖ, R. (sud.); MARTIŠIUS, M.; STONYTĖ, R. 2020. <i>Politinis lūžis ekrane: (po)komunistinė transformacija Lietuvos dokumentiniame kine ir videokronikoje</i>. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. 2020. 374 p. (kolektyv. monografija).</p> <p>ŠUKAITYTĖ, R. (sud.), KIRTIKLIS, K. (sud.). <i>Socialinės tikrovės mediacija: kultūra, politika ir visuomenė / sudarytojai Renata</i></p>

		<p>Šukaitytė, Kęstas Kirtiklis. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018, p. 105–129</p> <p>MAZIERSKA, E., ŠUKAITYTĖ, R.; 2018. Representation of Poverty in Polish, Lithuanian and Latvian Documentary Films of the Postcommunist Period // <i>Studies of Eastern European Cinema</i>, Routledge (Francis & Taylor leidėjų grupė), vol. 9, no 1.</p> <p>ŠUKAITYTĖ, R. 2016. Lithuania Redirected: New Connections, Businesses and Lifestyles in Cinema since 2000. In Gott, M., Herzog, T. (eds.). <i>East, West and Centre: reframing post-1989 European cinema</i>. Edinburgh: Edinburgh University Press, p. 175–190.</p> <p>ŠUKAITYTĖ, R. 2015. Desires and Memories of a Small Man. The Poetic Documentaries of Lithuanian Filmmaker Audrius Stonys. In. Blankenship, J., Nagl, T. (eds.). <i>European Visions: Small Cinemas in Transition</i>. Bielefeld: Transcript Verlag. p. 317–334.</p>
Andrius Gudauskas	Doc. dr.	<p>GUDAUSKAS, A. 2020. I segni cinematografici di Deleuze e Tarkovskij. <i>E / C Rivista dell'Associazione Italiana di Studi Semiotici: Tra il dire e il fare. Enunciazione: l'immagine e altre forme semiotiche</i>. Milano: Mimesis Edizioni, t. 14, no. 30, p. 97–104.</p> <p>GUDAUSKAS, A. 2020. Konceptas <i>Mass media</i> lietuvių kalboje: Problematika ir atitikmens paieška. <i>Lituanistica</i>, t. 65(4), p. 289–301.</p> <p>GUDAUSKAS, A. 2017. Ar Andrejus Tarkovskis skaitė Henri Bergsoną? <i>Logos</i>, nr. 92. p. 151–165.</p> <p>GUDAUSKAS, A. 2015. Juozo Keliuočio komunikacijos etikos paradigmos. <i>Soter</i>, nr. 56 (84), p. 75–87.</p> <p>GUDAUSKAS, A. 2015. Naujas popiežiaus Pranciškaus komunikacijos stilius: gairės Katalikų Bažnyčiai? <i>Soter</i>, nr. 54 (82), p. 9–22.</p>

Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2021 m. vasario 15 d., protokolo Nr. (4.10) 160000-KT-42

Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė